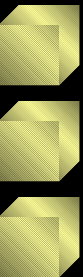




Důkazy pro víru

– září, 2004 –

Ferrell Jenkins





Mohu důvěřovat Bibli?

Důkazy z archeologie
a historie



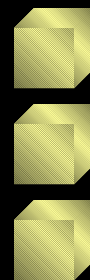


Co tvrdí Bible?

Písmo je “inspirované” Bohem

2. Timoteovi 3:16-17

“Veškeré Písmo je vdechnuté Bohem a je užitečné k vyučování, k usvědčování, k napravování a k výchově ve spravedlnosti, aby byl Boží člověk dokonalý a vybavený ke každému dobrému dílu.” (NBK)





Písmo – inspirované Bohem

2. Timoteovi 3:16-17

“Inspirované Bohem”

řecky: θεοπνευστος –
Theopneustos

Doslovně: “vdechnuté Bohem”

Naznačuje zdroj nebo
původ Písma

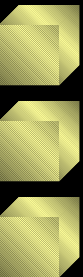




Věčně ustanoveno

Žalm 119:89

“Věčně, Hospodine, stojí pevně
v nebesích tvé slovo.” (EB)



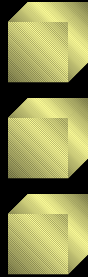


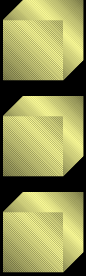
Co tvrdí Bible?

Pisatelé byli vedení Duchem Svatým

2. Petrova 1:20-21

“Vězte především to, že žádné proroctví Písma nespočívá v něčím vlastním výkladu. Proroctví přece nikdy nepřišlo z lidské vůle, ale Boží svatí lidé mluvili, jak byli unášeni Duchem Svatým.” (NBK)



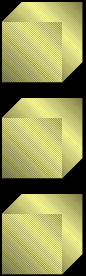


Co tvrdí Bible?

Zjeveno Bohem

Galatským 1:11-12

“Oznamuji vám, bratři, že evangelium, které jsem kázal, není podle člověka. Já jsem ho totiž nepřijal ani se ho nenaučil od člověka, ale zjevením Ježíše Krista.” (NBK)



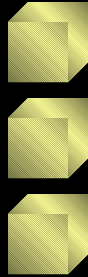


Co tvrdí Bible?

Zjeveno Bohem

Efezským 3:1-5

“...totiž že mi skrze zjevení
oznámil tajemství, jak jsem již
předem krátce napsal” (v.3)
(NBK)





Co tvrdí Bible?

Písmo je dostatečným průvodcem

2. Timoteovi 3:16-17

“Veškeré Písmo je vdechnuté Bohem a je užitečné k vyučování, k usvědčování, k napravování a k výchově ve spravedlnosti, aby byl Boží člověk dokonalý a vybavený ke každému dobrému dílu.” (NBK)



Mohu důvěřovat Bibli?





Je Bible historicky věrohodná?

Skutečně žily tyto postavy?

*Achab, Bileám, Jehú, Sargón,
Nebúkadnesar, Nabonidus,
Báruk, Kýros, Herodes, Pilát,
Kaifáš, Gallio, atd.*





Je Bible historicky věrohodná?

Skutečně existovala tato místa?



Gezer, Ekrón, Gibeón,
Betsaida, Derbe, Lystra,
Thyatiry, *atd.*





Identifikované lokality

- Gezer – Jozue 10:33; 1. Královská 9:16



Hraniční kámen Gezeru

G Z R
GeZeR

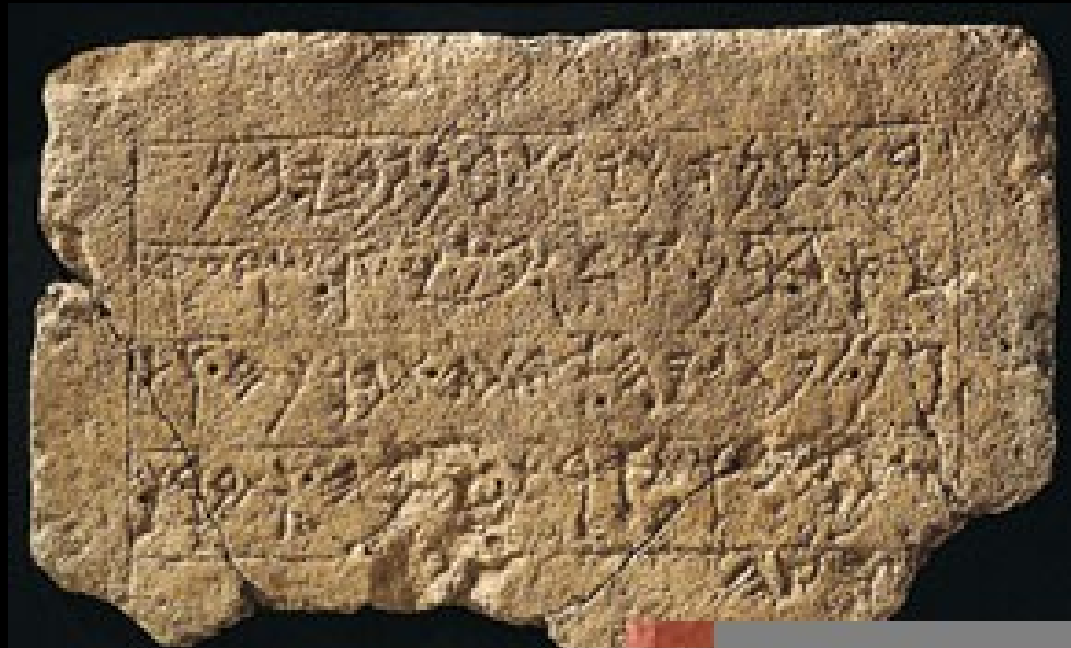


Rockefeller Arch. Museum – Israel



Identifikované lokality – Ekrón

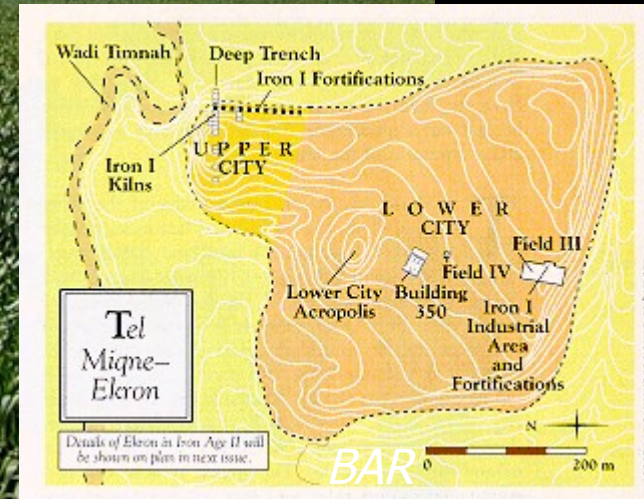
- Ekrón – 1. Samuelova 6:17
 - **Jedno z pěti filištínských měst:
Ašdód, Aškalón, Ekrón, Gat, Gáza**
 - Tel Mikne
 - V červenci
1996 nalezen
nápis
 - Jmenuje
město a krále





Identifikované lokality – Ekrón

- Tel Mikne = Ekrón





Identifikované lokality – Gibeón

Letecký
pohled na
Al Jib,
8 mil
severně od
Jeruzaléma



Identifikované lokality

- Gibeón – Jozue 9-10



Displayed in
University of Pennsylvania Museum

**Jméno na rukojeti
džbánu**



“Gibeónská vinice
Demeliaha [syna] Shub’elova



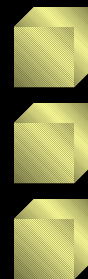
Rozdělené království

931 před Kristem – 586 před Kristem



Archeologie

Mladší doba železná - 900-600 před
Kristem





Zlatá telata

Dan & Bethel – 1. Královská 12:28-31

“Král se poradil a dal udělat dva zlaté býčky a řekl lidu: 'Už jste se dost nachodili do Jeruzaléma. Zde jsou tvoji bohové, Izraeli, kteří tě vyvedli z egyptské země!' Jednoho býčka postavil v Bét-elu a druhého dal do Danu. To svádělo lid k hříchu. Lid chodíval za jedním z nich až do Danu. Jarobeám udělal též domy na posvátných návrších a nadělal ze spodiny lidu kněze, kteří nepocházeli z Léviovců.” (EB)



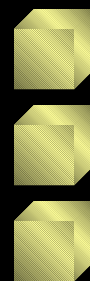


Jarobeám I – 931-910 před Kristem

Ustanovil posvátná návrší v Danu a Bét-elu

Objevy v Danu

- Posvátné návrší – místo, kde bylo umístěno zlaté tele krále Jarobeáma
 - Objevil je Prof. Abraham Biran
 - 22 stop široké x 60 stop dlouhé



Posvátné návrší v
Danu

Bronzový býk

- Nalezen v severním Samaří
- Doba železná
- Jiné příklady



BAR, Sept./Oct. 1983



Jeroboam I – 931-910 B.C.

Ustanovil posvátná návrší v Danu a Bét-elu

Objevy v Danu

- Bohoslužební předměty:
 - Zdobený stojan na kadidlo, mísy, kosti ovčí, koz a gazel
- Malý rohový oltář
 - Z 9. nebo 10. století před Kristem, nalezen v roce 1974

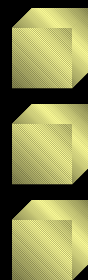




Stojan na kadidlo z Bét-šanu

- Zdobení ptáky a hady
- Tyto zvířata jsou běžná na rituálních objektech z oblasti východního Středomoří

University of Pennsylvania
Museum of Archaeology





Rohový oltář z Megida

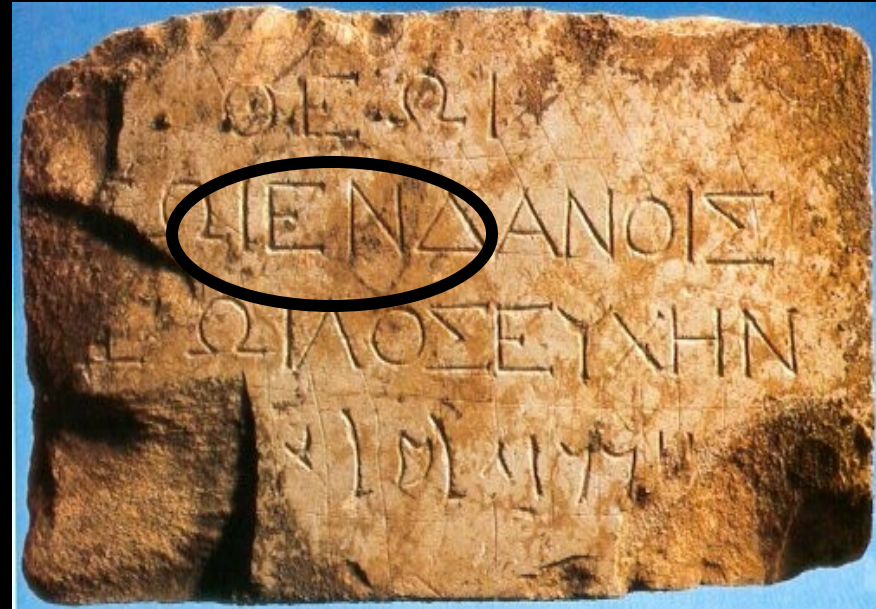
- Biblický oltář měl rohy
 - Exodus 29:12
- Azyl
 - 1. Královská 1:50-51
 - 1. Královská 2:28

Rockefeller Museum
Jerusalem



Objevy v Danu

- Nápis z helénského období:
 - Zasvěceno “bohu, který je v Danu”
 - Identifikuje místo





Objevy v Danu

- Aramejský nápis objeven 21.07.1993

Částečně
zrekonstruována
brána v Danu



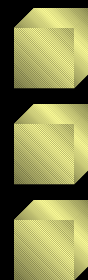


Dům Davidův

Archeologické důkazy

Aramejský nápis

- První vnější odkaz na “dům Davidův”
- Zmiňuje aramejského (syrského) boha bouří a války
- Zmínka “Král Izraele”
- Pozadí: 1. Královská 15:16-22



Hadad & Baal



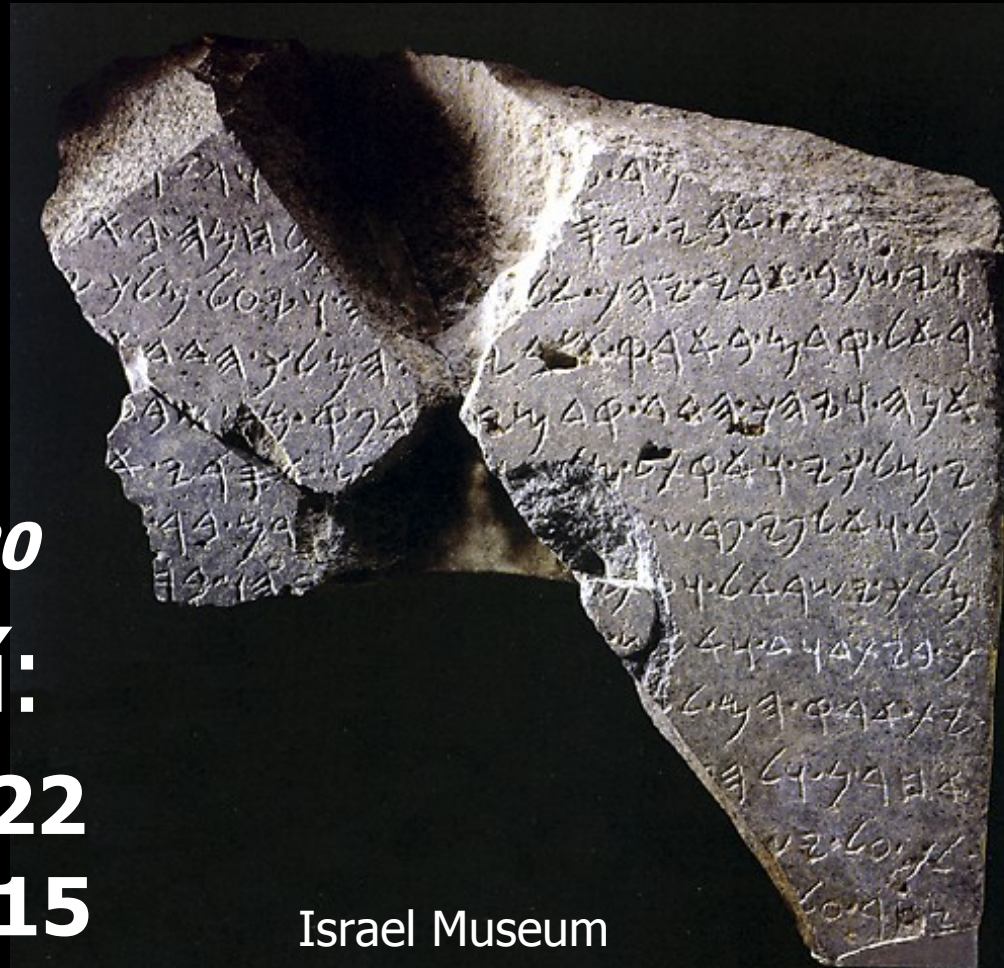
Louvre



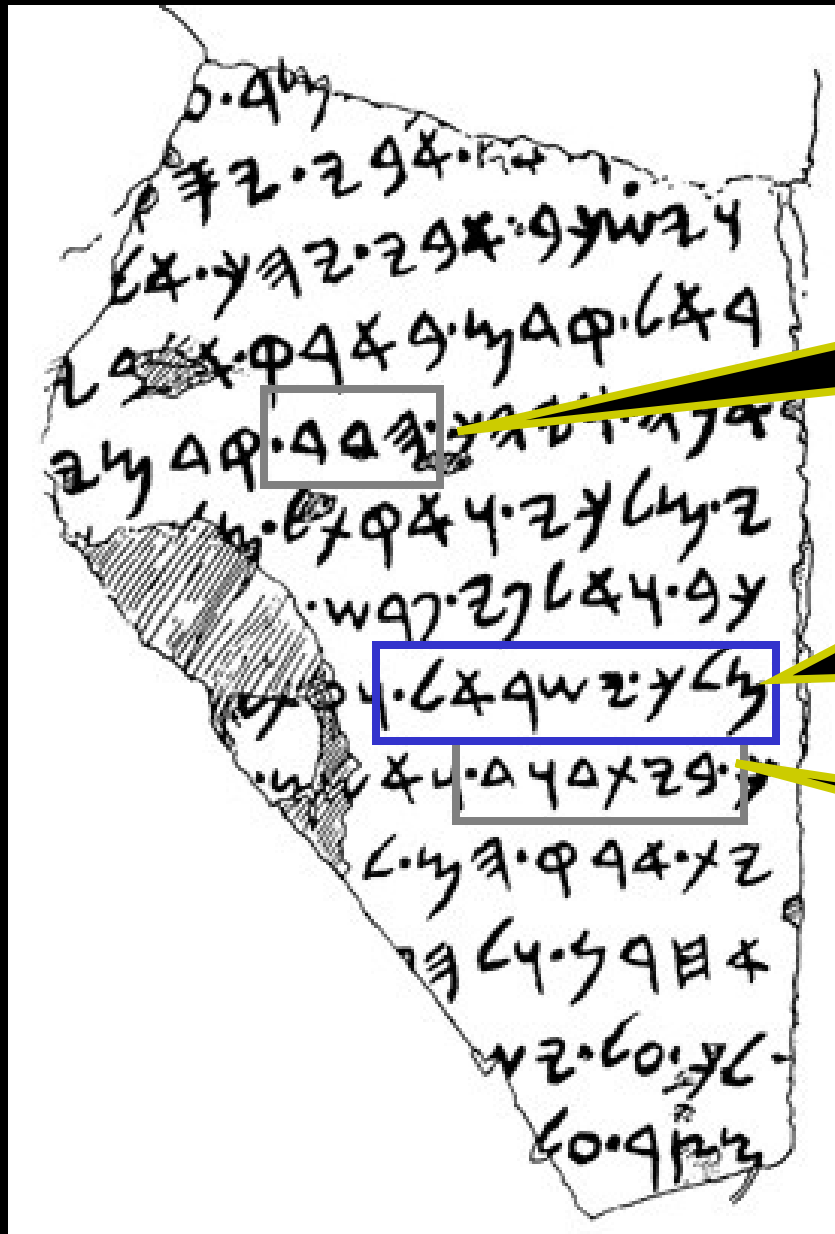
Nápis dům Davidův

Nalezen v roce 1993

- Nápis "dům Davidův"
 - Davidovská dynastie v Judsku
 - *2. Král. 12:19-20*
- Biblické podání:
 - *1. Král. 15:16-22*
or *2. Král. 8:7-15*



Israel Museum



Hadad

Izraelský král

domu Davidova

Israel Exploration Journal,
Vol. 43, Num. 2-3, 1993





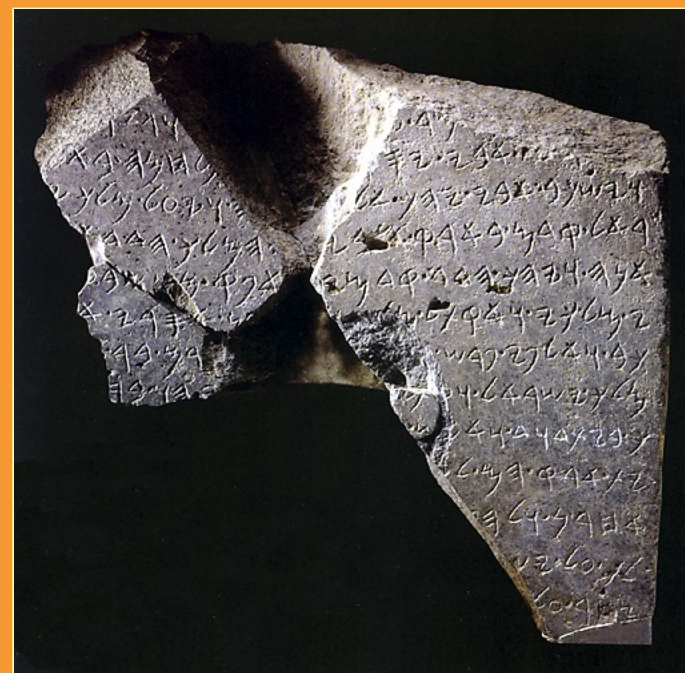
Diskutovaní králové

1. Královská 15:16-22

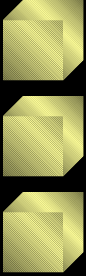
Ben-hadad
z ARAMU

Baeša
z IZRAELE

Ása
z JUDSKA



Nápis dům Davidův

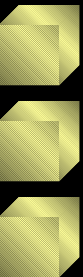


Osamocené Judsko

721 před Kristem – 586
před Kristem



Archeologie
Mladší doba železná – 900-
600 před Kristem

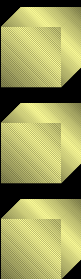




Sargón II

Král Asyrie – 721 až 705 před Kristem

- Zmíněn pouze v Izajášovi 20:1
– “Toho roku, v němž tartán
poslaný asyrským králem
Sargónem přitáhl k Ašdódu,
bojoval proti němu a dobyl jej...”
(EB)



Sargón II



Palác Sargóna II

Objeven v Chorsábádu v r. 1843



University
of Chicago
Photo

Sargón II

- Monumenty a reliéfy jsou nyní ve velkých muzeích

Sargónův palác
vystavený v Louvre



Sargón II

Král Asyrie – 721 až 705 před Kristem

- Vítězná stéla objevena v Ašdódu v r. 1963
– Vystavena v Izraelském muzeu



Sargon II
Louvre



Biblical Archaeologist
1966 – 3: 95

Sargón



A pair of heavy gold cuffs inlaid with turquoise, tigereye, malachite and lapis lazuli



A necklace clasped with entwined animal heads and encircled by 28 golden teardrops



A cascade of conical bells dangle from this matched set of intricately engraved earrings

Science

The Golden Treasures of Nimrud

An Assyrian fortress city yields archaeological prizes of rare delight

BY PHILIP ELMER-DE WITT

The ancient city now called Nimrud, located in what is present-day Iraq, was once the military capital of one of history's fiercest empires. When word first leaked out this summer that Iraqi archaeologists had discovered a major find at the site, scientists around the world

coveries may shed light on other cultures as well. But beyond its scientific importance, the jewelry is stunning in its own right. Some of it displays a craftsmanship that puts even Van Cleef & Arpels to shame. There is an intricate crown of fine gold strands; a flask carved from a solid block of crystal; a pair of heavy cuffs set with stones that look like

ship would be difficult to duplicate today."

The Assyrians, who first rose to power about 17 centuries after the unification of Mesopotamia, were the first to conquer the land of the Tigris and Euphrates. They were known for their ferocious cruelty. In addition to their brutal rule, the Assyrians of Nimrud

Time, 30.10.1989

***Time** napsal:*

- “nesmírně cenné šperky pokrývající kostru mladé princezny jménem Yabahya, předběžně identifikované jako **dcery... Sargóna II**”



Sargon II
Louvre

Hrobka v Nimrudu



Tabulka proklínající
každého, kdo poruší
hrob

Poklady z Nimrudu



Poklady
zhotovené z
křišťálu

Poklady z Nimrudu

- Zlatý hrnec s nápisem klínovým písmem



Poklady z Nimrudu

- Náhrdelník

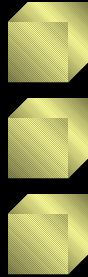




Chizkijáš a Sancheríb

2. Královská 18:13-16

“V čtrnáctém roce vlády krále Chizkijáše vytáhl Sancheríb, král asyrský, proti všem opevněným městům judským a zmocnil se jich. Proto poslal Chizkijáš, král judský, poselství asyrskému králi do Lakíše:...” (EB)



Sancheríbův hranol

- Sancheríb tvrdí, že se zmocnil 46 Judských měst
- r. 701 před Kristem



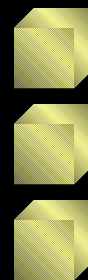
British Museum



Chizkijáš a Sancheríb

- Připouští, že se Chizkijáš nepodrobil pod jeho jho
- Chizkijáš byl “uzavřen v Jeruzalémě” jako pták v kleci
- Biblické podání:
 - 2. Královská 18:13-16

British Museum





Chizkijášův tunel

- 2. Královská 20:20 – “O ostatních příbězích Chizkijášových, o všech jeho bohatýrských činech a jak udělal rybník a vodovod, jímž přivedl vodu do města, se píše, jak známo, v Knize letopisů králů judských.” (EB)





Chizkijášův tunel

- 2. Královská 20:20
- Vykopán tunel spojující
Gíchónský pramen a rybník Siloe
— asi v r. 710 před Kristem
- Vrcholný čin starověkého
inženýrství
–1750 stop dlouhý

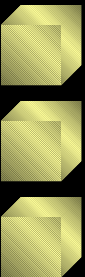




Chizkijášův tunel

Vyčištěn a
obnoven v r.
1909

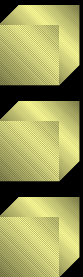
Fotografie
ukazuje místo,
kde je tunel
nejnižší





Chizkijášův tunel

- Fotografie ukazuje místo, kde je tunel nejvyšší blízko východu u rybníka Siloe



Chizkijášův tunel

- Východ u byzantského rybníku Siloe



Chizkijášův tunel

- Hebrejský nápis nalezen v r. 1880;
nyní v Istanbulu



Chizkijášův tunel

- "...a vody začaly téct od pramene k nádrži po 1200 loktů..."





Babylónské zajetí a zničení Jeruzaléma

605 před Kristem – 586
před Kristem

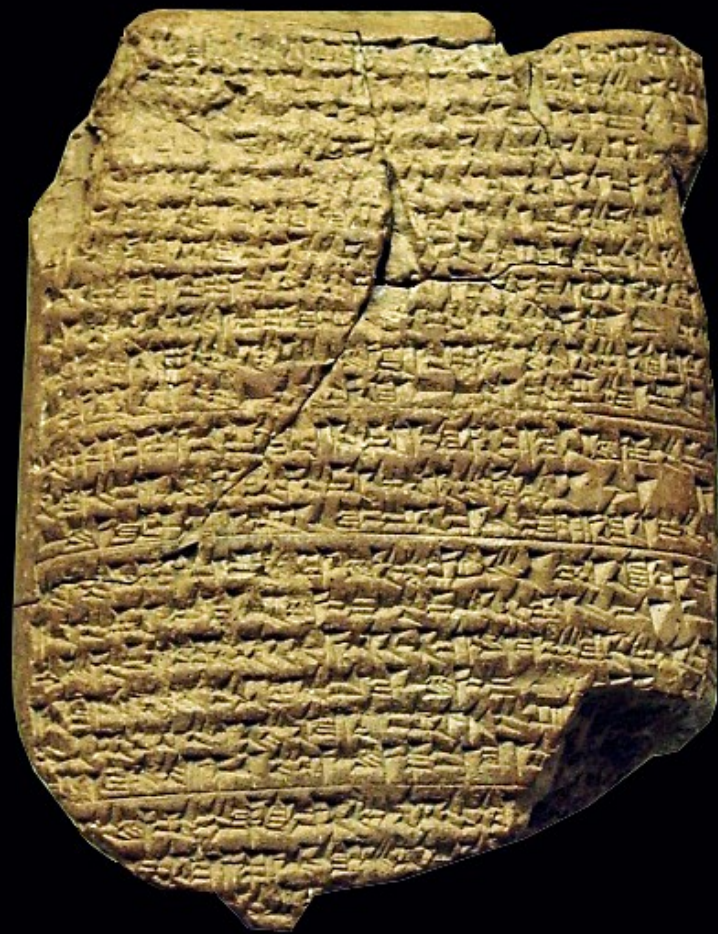


Archeologie
Mladší doba železná – 900-
600 před Kristem



Babylónská kronika

- Přečtena v r. 1955
- Válečná tažení
Nebúkadnesara
- Zmocnění se
Jeruzaléma
– 16.03.597 před Kristem
- 2. Královská 24



British Museum

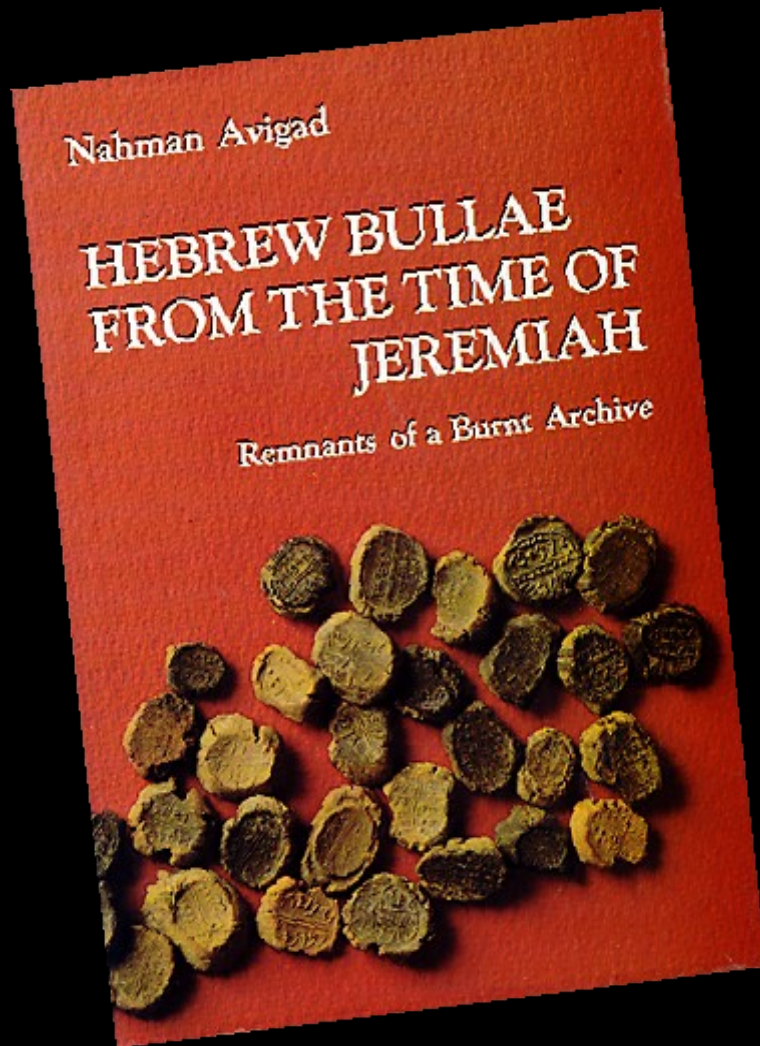
Jójakín

- Vzat do zajetí v r. 597 před Kristem
- Tabulky nalezené v Babylónu zminují *yaukeen* ze země *yahud*
 - Seznam denních přidělů potravin
- 2. Královská 24

Berlin Museum



Hliněné pečetě odhalují biblická jména



- Pozůstatky ze zničení Jeruzaléma babylóňany v r. 586 před Kristem

Hliněné pečetě odhalují jména z Jeremjáše 36

**Báruka, syna Nerijášova (v. 4)
písaře (v. 26)**



See *Biblical Archaeology Review*, Sept./Oct. 1987

Hliněné pečetě odhalují jména z Jeremjáše 36

**Gemarjáše, syna Šáfanova
(v. 10-12, 25)**



See *Biblical Archaeology Review*, Nov./Dec. 1985. 22.



Pouze několik málo příkladů

- ze stovek, které by mohly být citovány k dokreslení historické přesnosti Bible



Mohu důvěřovat Bibli

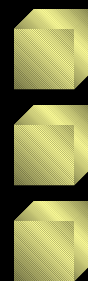




Bible je přesná

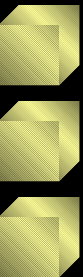
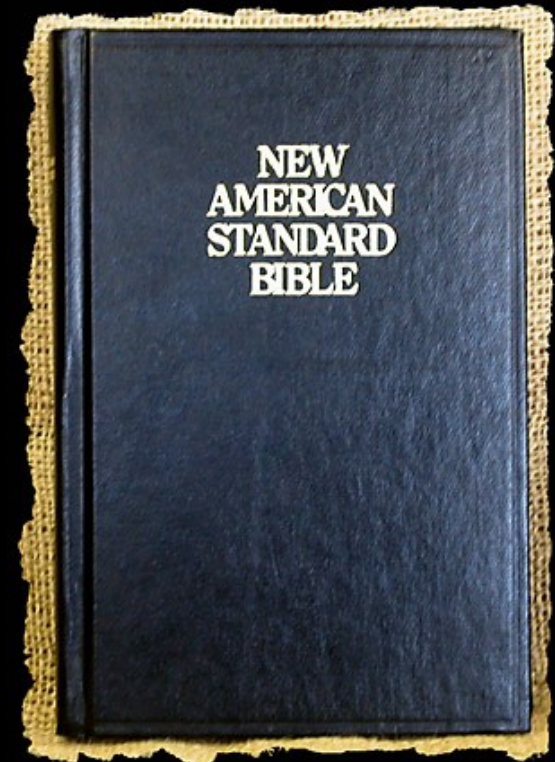
- Ohledně osob a míst – historicky přesná
- Ohledně našeho původu
- Ohledně naší budoucnosti
- Ohledně toho, co musíme udělat, abychom se zalíbili Bohu a zachránili své duše

Uposlechněte evangelium



Mohu důvěřovat Bibli

Studujte Bibli



Material na Internetu



- **Biblical Studies Info Page**

<http://biblicalstudies.info>

- **BibleWorld**

<http://bibleworld.com>

- **Ferrell's Travel Blog**

<http://ferrelljenkins.wordpress.com>

Mohu důvěřovat Bibli

